

Folkhälsomyndigheten

Mottagare
Socialdepartementet
103 33 Stockholm

Handläggare
Sofie Larsson

Vårt ärendenummer
00134-2021

Ert ärendenummer
S2021/00001

Datum
2021-01-20

Sida
1 (6)

Folkhälsomyndighetens återrapportering av regeringsuppdrag

Uppdrag angående smittskyddsåtgärder i samhället

I enlighet med regeringens uppdrag angående smittskyddsåtgärder i samhället
översänds härmed Folkhälsomyndighetens redovisning.

Inledning

Folkhälsomyndigheten har fått i uppdrag att, utifrån det epidemiologiska läget samt ur ett hälsofrämjande perspektiv, analysera vilka smittskyddsåtgärder som bör vidtas vid olika nivåer av smittspridning av covid-19 under 2021.

Uppdraget ska delredovisas till Regeringskansliet (Socialdepartementet) senast den 20:e varannan månad med start i januari 2021, eller mer frekvent vid behov utifrån myndighetens bedömning av det epidemiologiska läget, så länge den tillfälliga covid-19-lagen gäller.

Uppdraget avser behov av smittskyddsåtgärder inom verksamheter och på platser som omfattas av lag (2021:4) om särskilda begränsningar för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19, den så kallade covid-19-lagen, samt av lag (2020:526) om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen. Det innebär åtgärder som riktar sig mot:

- serveringsställen
- allmänna sammankomster och offentliga tillställningar
- platser för fritids- eller kulturverksamhet
- handelsplatser
- kollektivtrafik och inrikes flygtrafik
- användning eller upplåtelse av platser för privata sammankomster
- platser dit allmänheten har tillträde eller andra särskilt angivna platser

Smittspridning i samhället

Förslag på smittskyddsåtgärder vid olika nivå av smittspridning kommer att delas in utifrån hög/måttlig/låg nivå av smittspridning i samhället. Det finns inga exakta incidenstal för när respektive nivå nås utan detta måste vara en sammanvägd bedömning baserad på rådande läge, och kan skilja sig på både regional och nationell nivå. Det är därför bra att begränsningar enligt covid-19-lagen kan göras för vissa geografiska områden (lagens 14 §).

Folkhälsomyndigheten ansvarar i samråd med de regionala smittskyddsenheterna för att göra bedömningen om vilken nivå av smittspridning som föreligger.

Nuvarande läge

Smittspridningen nationellt är, för närvarande, på en hög nivå. Incidensen över 14 dagar har varierat under de senaste veckorna och var som högst 872 fall per 100 000 invånare (vecka 50 och 51 sammanlagt), för att vecka 53 och vecka 1 vara 785 per 100 000 invånare. Regionala skillnader finns. Under jul-, nyår och trettonhelg påverkas provtagning och inrapportering av data vilket gör att statistiken blir svårtolkad. Situationen inom sjukvården är fortsatt ansträngd och antalet sjukhusvårdade är fortsatt på en hög nivå, även antalet rapporterade dödsfall är på

en hög nivå. Det finns en tidsförskjutning mellan att antalet fall ökar tills dess att antalet sjukhusvårdade fall ökar, och ytterligare en förskjutning till dess att antalet avlidna med covid-19 ökar. Det betyder att antalet sjukhusvårdade och rapporterat avlidna speglar smittspridningen för 1 till 3 veckor sedan.

Mer information om det epidemiologiska läget finns på vår webbplats, [Aktuell veckorapport om covid-19](#).

Smittskyddsåtgärder

Serveringsställen

Följande författningar och rekommendationer är framtagna för att förhindra smittspridning på serveringsställen:

- Lag ([2020:526](#)) om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen
- Förordning ([2020:956](#)) om tillfälligt förbud mot servering av alkohol
- Folkhälsomyndighetens föreskrifter och allmänna råd om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen [HSLF-FS 2020:37](#), ändringar HSLF-FS 2020:70 och HSLF-FS 2020:91
- Folkhälsomyndighetens allmänna råd om servering av mat, lättdryck och folköl efter serveringstidens utgång, [HSLF-FS 2020:79](#)
- [Tillsynsvägledning](#) avseende serveringsställen
- [Checklista](#) för evenemang och serveringsställen

Allmänna sammankomster och offentliga tillställningar

Folkhälsomyndigheten fick den 14 oktober i uppdrag att löpande analysera behovet av och förutsättningarna för förändring av förordningen (2020:114) om förbud mot att hålla allmänna sammankomster och offentliga tillställningar. Detta uppdrag ska istället genomföras inom ramen för det nya uppdrag som denna rapport avser.

I nuvarande reglering i förordningen (2021:8) om särskilda begränsningar för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19 gäller för allmänna sammankomster och offentliga tillställningar en begränsning av antalet deltagare till åtta personer. Undantag gäller för religionsutövande med anledning av dödsfall då högst 20 personer får delta.

Folkhälsomyndigheten tog fram förslag på hur den numera upphävda förbudsförordningen kan diversifiera mellan olika typer av arrangemang utifrån risken för smittspridning. Som presenterades i tidigare delrapportering den 1 december 2020 i rapporten [Förutsättningar för smittsäkra arrangemang](#), föreslår Folkhälsomyndigheten att olika begränsningar bör gälla utifrån om arrangemanget hålls inomhus eller utomhus, samt om deltagare har tilldelade platser eller inte.

Folkhälsomyndigheten bedömer att när smittspridningen är på en hög nivå bör samtliga allmänna sammankomster och offentliga tillställningar begränsas till ett fåtal personer, med undantag för religionsutövande med anledning av dödsfall.

När smittspridningen minskar från hög till måttlig nivå kan begränsningen justeras för arrangemang som hålls utomhus, samt för arrangemang som hålls inomhus med sittande deltagare. Begränsningarna om antalet deltagare bör, vid denna situation, istället baseras på antalet tillgängliga platser eller på tillgänglig yta. Avstånd mellan sällskap ska även upprätthållas, till exempel genom att sittplatserna är utplacerade med avstånd mellan varandra. Arrangemang som hålls utomhus på icke avgränsad yta kan undantas från begränsning av antalet deltagare om arrangören kan säkerställa att trängsel undviks. Arrangemang som hålls inomhus med stående deltagare bör fortsatt begränsas till ett fåtal personer då risken för smittspridning är större inomhus, samt att trängsel är svårare att undvika när deltagarna inte har en anvisad plats.

Vid en låg nivå av smittspridning anser Folkhälsomyndigheten att begränsning om antalet deltagare bör baseras på antalet tillgängliga platser eller tillgänglig yta för arrangemang som hålls inomhus, eller utomhus med stående deltagare. För arrangemang som hålls utomhus med sittande deltagare eller på en icke avgränsad yta behövs inga begränsningar om antal deltagare.

För att säkerställa att arrangemang genomförs på ett smittsäkert sätt, oavsett nivå av smittspridning, är det fortsatt viktigt att arrangörerna vidtar åtgärder för att minska trängsel. Se [riskbedömningsverktyget](#) för ytterligare förslag på försiktighetsåtgärder.

Folkhälsomyndigheten har även i uppdrag att, vid behov, ta fram allmänna råd eller rekommendationer för att minska risken för smittspridning i samband med arrangemang. Detta uppdrag ska slutrapporteras den 1 april 2021.

Platser för fritids- och kulturverksamhet

För att förhindra smittspridning på gym- och sportanläggningar samt badhus har Folkhälsomyndigheten tagit fram föreskrifter och rekommendationer som kompletterar bestämmelserna i covid-19-lagen och förordning (2021:8) om särskilda begränsningar för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19:

- Folkhälsomyndighetens föreskrifter och allmänna råd om särskilda begränsningar för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19, [HSLF-FS 2021:2](#)

Föreskrifterna reglerar bl.a. antalet besökare, verksamhetsutövarens informationsansvar till besökare och om att hålla sig informerad om rekommendationer från myndigheten och den regionala smittskyddsläkaren.

Därutöver finns följande föreskrifter och allmänna råd samt rekommendationer:

- Folkhälsomyndighetens föreskrifter och allmänna råd om allas ansvar att förhindra smitta av covid-19 m.m., [HSLF-FS 2020:12](#) (med ändringar)
- [Information](#) till idrottsföreningar och träningsanläggningar om covid-19

Handelsplatser

För att förhindra smittspridning på handelsplatser har Folkhälsomyndigheten tagit fram föreskrifter och rekommendationer som kompletterar bestämmelserna i covid-19-lagen och förordning (2021:8) om särskilda begränsningar för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19:

- Folkhälsomyndighetens föreskrifter och allmänna råd om särskilda begränsningar för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19, [HSLF-FS 2021:2](#)

Föreskrifterna reglerar bl.a. antalet kunder och om verksamhetsutövarens informationsansvar till kunder samt att hålla sig informerad om rekommendationer från myndigheten och den regionala smittskyddsläkaren. Vissa undantag finns för gallerior och köpcentrum, men dessa ska spärra av eller ta bort möblemanng och utrustning på inomhustorg och andra liknande områden där människor samlas.

Därutöver finns följande föreskrifter och allmänna råd samt rekommendationer:

- Folkhälsomyndighetens föreskrifter och allmänna råd om allas ansvar att förhindra smitta av covid-19 m.m., [HSLF-FS 2020:12](#) (med ändringar)
- [Tillsynsvägledning](#) avseende handelsplatser m.fl.
- Råd till verksamheter [Bromsa smittan – det här kan din verksamhet göra](#)

Kollektivtrafik och inrikes flygtrafik

Folkhälsomyndigheten har beslutat om ett allmänt råd om att den som behöver resa med kollektivtrafiken under de tider på dygnet då risken för trängsel är som störst, mellan klockan 7-9 samt 16-18, bör bära munskydd (HSLF-FS 2020:92).

Myndigheten har även allmänna råd för kollektivtrafiken och allmänna färdmedel om hur verksamheterna bör göra för att förhindra smitta av covid-19 (HSLF-FS 2020:12). Därutöver finns andra rekommendationer till verksamheterna och resenärer.

- Ändring i Folkhälsomyndighetens föreskrifter och allmänna råd (HSLF-FS 2020:12) om allas ansvar att förhindra smitta av covid-19 m.m. [HSLF-FS 2020:92](#)
- Folkhälsomyndighetens föreskrifter och allmänna råd om allas ansvar att förhindra smitta av covid-19 m.m. [HSLF-FS 2020:12](#) (med ändringar)
- [Rekommendation](#) avseende munskydd till företag som bedriver kollektivtrafik
- [Resa i kollektivtrafiken](#) – information om att resa på ett sätt som minimerar risken för smittspridning

Platser för privata sammankomster

I enlighet med covid-19-lagen och förordning (2021:8) om särskilda begränsningar för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19 får en lokal, ett område eller ett utrymme inomhus endast upplåtas för en tillställning eller någon annan liknande privat sammankomst med högst åtta deltagare. Folkhälsomyndigheten har i nuläget inte beslutat om några föreskrifter eller allmänna råd för platser för privata sammankomster.

Allmän plats

I nuläget finns det inga åtgärder som reglerar vistelse på allmän plats, det är dock rekommenderat att undvika platser med trängsel.

Slutsatser

Smittspridningen är för närvarande på en hög nivå nationellt. Vi föreslår därmed inte några generella lättnader av nuvarande åtgärder.

Vi utreder fortsatt vilka ytterligare smittskyddsåtgärder som bör vidtas för olika verksamheter vid olika nivåer av smittspridning och kommer löpande att uppdatera detta underlag.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör, Johan Carlson. I den slutliga handläggningen har avdelningscheferna Anders Tegnell och Britta Björkholm deltagit. Utredaren, Sofie Larsson har varit föredragande.

Enligt Folkhälsomyndighetens beslut